

Култното место Света Петка е познато од дамнина. Тоа беше само обележано, но стружани редовно таму палеа свеќи, се молеа и патрониот празник редовно го обележуваа со соодветен ритуал.

На 21 октомври 1990 година се постави камен-темелникот, во 1994 година се освети сегашниот храм од Митрополитот г. Тимотеј.

Црквата Света Петка имаше прилично земја. Просторот меѓу Голем и Мал Дрим, па северно од неа се до заобиколниот пат на Струга беше нејзино. Започнатата спортска сала е на нејзино земјиште. Дури и патот јужно од неа е на нејзина површина. Имотот на Света Петка до 1946 година се даваше да го обработуваат сиромашни струшки фамилии. Од некогашните површини на оваа црква сега е само храмот.

Со чудотворната моќ на ова свето место се сврзани бројни преданија, но и вистински случки од поново време. Една од нив е следната.

Струшкиот затвор беше спроти црквата Света Петка. Во 1945 година во него бил затворен еден невин, стар и божовен Албанец од селото Велешта. Човекот бил сместен во источниот дел на затворот, од кој се гледало кон култното место Света Петка. Тогаш таму имаше само обележје. Човекот забележал како на тоа место одат стружани, се крстат и палат свеќи. Сфатил дека тоа е некој ваков.

Во тоа време – невреме не се затвораше малу. Додека се сослушуваа минуваше долго

време. Човекот се чуди зошто е затворен.

- Е, Господе и ти светецу што ти се молат луѓето, помогнете ми да излезам од затвор па и јас ќе направам нешто за тебе, светецу! – се молел човекот од Велешта.

Секое утро затворениците пред изгрејсонце ги носеле на Мал Дрим за миење. Тогаш немаше водовод во Струга. Едно утро последен на миење го носат велештанецот. Само што се измил и станал простум, погледнал кон Света Петка. Пред очи му излегла светицата Петка и истовремено го облеале сончевите зраци. Се здрвил човекот од тоа што го гледа.

- Што чекаш, што гледаш?! Да не кроиш да бегаш?! – му рекол стражарот, шибнувајќи го одназад со пушката.

- Ништо не кројам! Нешто не ми е добро, па се загледав во сонцето! – му одговорил.

Истиот ден околу 14 часот, човекот од Велешта бил пуштен од затвор. Си отишол. Зел поголема сума пари и истиот ден се вратил во Струга. Отишол кај Света Петка.

- Кој се грижи за ова место? – прашал некои присутни.

- Што ти е гајле! Ти не си православен! – некој дрско го прекорил.

- А бре, човеку, сакам да помогнам. За ова свето место носам пари. Кому да му ги дадам? – му се поверил велештанецот.

- Ене, оној што го гледаш, нему дади му ги парите. Тој ќе ги однесе во главната црква! – рекол прашаниот.

Во тоа време татко ми Никола беше епитроп во црквата Свети Ѓорѓија. По една недела ете го човекот од Велешта во Свети Ѓорѓија. Прашал дали некој донесол пари. Бидејќи татко ми во тој момент не беше в црква, го упатиле човекот кај нас дома.

Велештанецот раскажа што му се случило во затворот и се интересираше дали парите се предадени в црква.

- Пари досега никој не ми има предадено. Важно ти си го исполнил ветувањето за другото светицата ќе се погрижи! – му рече татко ми и по божјите разговори срдечно се разотидоа.

Меѓутоа на татко ми никој не му ги донесе подарените пари од човекот од Велешта, но сум убеден светицата сигурно го има казнето затајувачот на парите. И уште нешто, овој човек иако муслиман, бил поголем верник од тој што му рекол што има да се интересира кога не бил православен. Не се прашува кој како се крсти, туку кој го има Господа во срцето и кој искрено ги почитува неговите испружени раце – светците.

Од книгата „Записи за минатото на Струга“, 2, од Јоне Кленко, Струга 2008г.

Марко Китевски